

DECEMBER

Egészségesen

- 6 Világraszóló gyógyhelyek Magyarországon (2. rész)
- 10 Forró örömek, jeges élmények
- 12 Ahol a stressz meleg vízben oldódik

Ünnep

- 14 Élményekkel teli várakozás
- 17 Karácsonyi ajándék szívtől szívig
- 20 Vendégségben a magyar Mikulásnál
- 21 Adventi fények a Balatonnál

Naptár

- 18 Programtippek decemberre

Mozgásban

- 24 Országos Kéktúra: Mátrai barangolás
- 26 Kétéltű kalandok a Tisza-tavon
- 28 Hová menjünk a téli szünetben?

Kult-túra

- 31 Pálos emlékhelyek nem csak zarándokoknak
- 32 Több mint csipke

Itthon.hu

- 34 Egy édeni hely

MAGYARORSZÁG
Minden élménnyel
több leszel

ÉLMÉNY itthon
Ingyenes turisztikai
programajánló magazin

Megjelenik havonta a Magyar Turizmus Zrt. kiadásában.

Felélős kiadó: Horváth Gergely vezérigazgató-helyettes

Felélős szerkesztő: Fucskó Hajnalka **Grafikai tervezés:** DLV 74 Kft.

Szerkesztőség: Turizmus Kft. 1074 Budapest, Munkás utca 9. **Telefon:** (36-1)266-5853 **Fax:** (36-1)338-4293

E-mail: magazin@turizmus.com **Hirdetésfelvétel:** sales@turizmus.com **Fotók:** Magyar Turizmus Zrt. Fotótár

Nyomda: CREW Kft. 1067 Budapest, Eötvös utca 9.

Megnyílt a Bálna

Akár Budapest Eiffel-tornya is lehet a Bálna, hangzott el a Nagyvásárcsarnok szomszédságában, a közraktárak helyén megvalósult új kereskedelmi, kulturális, szórakoztató és vendéglátó központ november 8-i megnyitóján. A sok viszontagság után megnyílt épületet vélhetően kedvelt találkozóhelye lesz a budapestieknek és a turistáknak. A -1-es szintet bioélelmiszer-üzletek, kávézók, étterem és régiségboltok vették birtokba, míg a 2. emeletre a Budapest Galéria költözött, amelyben Budapesti merítés címmel nyílt tárlat kortárs képzőművészek alkotásaiból. A Bálna egyik látványossága Budapest nagyméretű makettje is.

Ismerkedés a reneszánsz korról

Felújították és reneszánsz látogatóközponttá alakították a Zala megyei Egervár Nádasy-Széchenyi-várkastélyát. Az ország területén lévő 60 hasonló, négy sarkbástyás várkastély közül egyetlenként az egervári maradt épen, ezért az új kiállítások mellett bűtmásolatokkal egy reneszánsz és egy barokk terem is berendeztek, az akkori körülményeket felidézve. A műemléket visual guide rendszerrel, vagyis okostelefonos kalauzálással járhatják végig a látogatók, megismerkedve a korabeli élettel, étkezési szokásokkal, fegyverhasználattal. A gyerekeket reneszánsz játszótér várja korhű tematikával. (MTI)

Előnyök a Bükfürdő kártyával

Megújult a Bükfürdő kártya, melynek birtokosai kedvezményes napi belépőt és kombinált jegytipusokat is vásárolhatnak a Bükfürdő Gyógy- és Élménycentrumba. A kártya elektronikus adathordozóként is működik, így birtokosai sorban állás és belépőóra vásárlása nélkül léphetnek be a fürdőbe. Bővült a szolgáltatónál és partnereknél igénybe vehető kedvezmények köre is. www.visitbuk.hu

Caravaggiótól Canalettoig

Az itáliai barokk és rokokó festészet remekműveit, mintegy két évszázad legjelentősebb olasz mestereinek alkotását láthatjuk a Szépművészeti Múzeum Caravaggiótól Canalettoig című nagyszabású kiállításán február 16-ig. Az itáliai festészet ezen időszakának hasonló átfogó bemutatója még sosem volt Magyarországon. A Szépművészeti Múzeum gyűjteményében őrzött harminc művet és magyar magángyűjtemények ritka darabjait mintegy száz különböző európai (National Gallery London, Louvre, Prado, Uffizi) és amerikai múzeumból kölcsönzött festmény egészíti ki. www.szepmuveszeti.hu

Biztonságosabb lett a Rám-szakadék

Új tanösvényt alakított ki hazánk egyik legizgalmasabb kirándulóhelyén, a Rám-szakadéknál a Pilisí Parkerdő Zrt. Egyúttal biztonságosabbá tették a kedvelt túracélpont bejáratát további kapaszkodó korlátokkal, létrákkal, és három kilométer hosszan felújították a turistajelzéseket. A tanösvényen 23 információs tábla nyújt ismereteket a terület élővilágáról és történelméről. Az átadással egyidejűleg elindított www.ramszakadek.hu internetes oldalon megtalálhatók a látogatási szabályok, és a jövőben a térségbe tervezett kirándulásokkal kapcsolatos információk is olvashatók lesznek.

Kneipp-sétány épült Sóstógyógyfürdőn

Felavatták a világhírű német hidroterápiához kapcsolódó sétányt az idén gyógyhellyé nyilvánított Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdőn. A 2,5 kilométeres, nyáron meztelnyás erdei sétányt az úgynevezett Kneipp-kúra része, a terápia a különböző hőfokú vizek váltására épül. A módszert a 19. században már alkalmazták a nyírségi városban élő emberek, amit Krúdy Gyula író is megörökített a Nyíregyházi beduinok című novellájában. A mű részletei táblákon olvashatók a sétány mentén. (MTI)

Túrák a salgótarjáni hegyekben

Új erdei tornapályát és interaktív tanösvényt építettek ki, valamint fából készült padokat, asztalokat, esőbeállókat, állatfigurákat és kerékpártárolókat telepítettek Eresztvénybe. A tíz állomásból álló tanösvény, amelyet elsősorban a fiatalabb korosztálynak szánnak, a környék természeti és történelmi értékeit mutatja be. A projekt keretében kilátó is épül tavasszal Rónafalunál a Medves-fennsíkban, valamint kiábrázolják a salgótarjáni hegyekben a gyalogos és hegyikerékpáros túraútvonalakat is. (MTI)

Visegrádi „zugfőzde”

Nevéhez hűen a tiltott pálinkafőzés – a Tanácsköztársaságtól egészen 2010-ig tartó – időszakával ismerkedhetnek meg a látogatók a visegrádi Zugfőzde Pálinkamúzeumban. A tavasz végén megnyílt múzeum kisfilmeiből kiderül, hogyan védekeztek a zugfőzők a finánc ellen, hova dugták a pálinkát, érdekes összeállítás látható a pálinka alapanyagairól, s megismerhető a kisüsti pálinkafőzés folyamata is. A címkecsírozó szoftver segítségével bárki elkészítheti egyedi pálinkacímkejét, valamint a ház saját cefrézésű pálinkáiból is lehet vásárolni. www.zugfozdevisegrad.hu

INFO

**Magyar Turizmus Zrt.
Nemzeti Turisztikai
Információs Szolgálat**

Hétfőtől péntekig
8–20 óráig rendelkezésre álló
infóvonal: 1/438-8080
E-mail: info@itthon.hu
Web: www.itthon.hu
www.tourinform.hu

2. rész

Világraszóló gyógyhelyek Magyarországon

Sokan talán „nyugdíjas” műfajnak tartják a fürdőlátogatást, ám nem szükséges ahhoz derékfájás vagy más nyavalya, hogy élvezzük termálvizeink áldásos hatását. Többgenerációs, családbarát fürdőinkben ki-ki megtalálhatja a maga szórakozását.

Különösen minősített gyógyhelyeinkről elmondható, hogy teljes értékű családi szórakozásra alkalmas szolgáltatásokkal várják a látogatókat. A gyógyító víz mellett gyermekvilágot, vízi élménypontot, wellnessrészleget, egészségmegőrző és mozgásprogramokat kínálnak

vendégeiknek, akik emellett a fürdő környezetében is találnak szabadidős programokat. Erre a sokszínűsége jó példa két hajdú fürdőváros, Debrecen és Hajdúszoboszló, vagy a dunántúli Zalakaros és Bükkfürdő, melyek már a hetvenes években megszerezték gyógyhelyminősítésüket.

Vízipókok birodalma

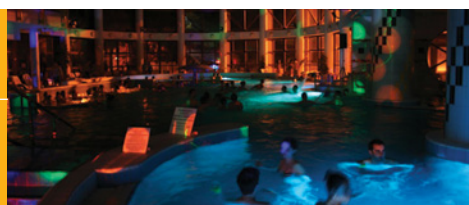
Tutajos, Bütök és Matula bácsi Kis-Balatonjának fürdővárosa, **Zalakaros** egy véletlen felfedezésnek köszönheti sikerétörténetét. 1962-ben, kőolaj után kutatva, 96 °C-os termálvízre bukkantak a zalai dombok között megbúvó faluban. Az 1970-es években gyógyvízminősítést kapott a karosi víz, '78-ban pedig a gyógyhelyminősítést is megszerezte a település. Az elmúlt évek fejlesztéseinek eredménye egy igazi családi fürdőkomplexum lett, az ősszel átadott Vízipók Csodapók kétszintes, fedett gyermekvilág csúszdákkal, mászókötelekkel, függőhidakkal, családi szaunablokkal, játszóházzal, valamint a Neckermann Klub Oázis animátorai által különféle vetélkedőkkel, sport- és egyéb mozgásprogramokkal várja a kicsiket és nagyokat.

A felnőttek szórakozását többek között fedett és nyitott pezsgőfürdők, fekete lyuk csúszda szolgálja. A nagyszabású modernizálás részeként decemberben a korszerűsített régi fürdőt is átadják a vendégeknek.

A környék felfedezésére érdemes helyei közé tartozik a 7 Vezér Történelmi Kalandpark és a kápolnapusztai Bivalyrezervátum, hosszabb túrák úti céljának a Csömödéri Erdei Vasutat, a keszthelyi Festetics Kastélymúzeumot vagy a zalaszántói buddhista sztúpát ajánljuk.

Zalakaros

Program-
típek

December 6.: Mikulás Fürdőparty – Egész éjszaka szaunaszeánszok, sztárvendég a Desperado együttes.

December 31.: Szilveszteri buli a fürdőben – Egész éjszaka élő zene, sztárvendég Patáky Attila.
www.furdo-zalakaros.hu

Több generáció szolgálatában

Szintén olajfúrások nyomán került a felszínre Közép-Európa egyik legbővizűbb hőforrása **Bükkfürdőn**, amit szépen szemléltet, hogy a szabadon engedett kút vize 70 méter magasra törne fel. Az 1960-as években épült első gyógyvízes medencét újabb beruházások követték, s manapság Bükkfürdő különösen keresett gyógyhelye a mozgásszervi, nőgyógyászati és emésztőrendszeri megbetegedésekben szenvedőknek.

Azonban nem maradtak meg csupán a gyógyszolgáltatásoknál, hanem minden generáció kedvében járó, családbarát élményfürdővé fejlesztették: sportpályák, csúszdakomplexum, élményfürdő és 150 személy befogadására alkalmas szaunavilág szolgálja ki a vendégeket.

A fürdőn kívüli séták célpontja lehet a Kristály Torony Kalandpark, a Kneipp és Nordic Walking Park vagy a gótikus Szent Kelemen-templom.

Bükkfürdő

December 6.: Éjszakai fürdőzés, Mikulás Party.

December 30.: Óévbúcsúztató Hevesi Tamással a fürdőben.
www.bukfurdo.hu

Program-
típek

Nem csak a reumások Mekkája

Hajdúszoboszló, az Alföld legismertebb fürdővárosa 1927-ben nyitotta meg gyógyfürdőjét, mely mára semmiben sem hasonlít a kezdeti intézményre; fedett élményfürdővel, stranddal és aquaparkkal egészült ki az esztendő során. A gyógyítás mellett több tudományos vizsgálat is folyik itt, például az előző években a világon itt végeztek először klinikai

ZALAKAROS.hu

VIZES ÉLMÉNYEK

A CSALÁDNAK

facebook.com/zalakarosifurdo

Hajdúszoboszló

Debrecen

vizgálatot a hungarikumnak számító súlyfürdő hatásosságáról. (l. még a 12. oldalt).

Míg a reumások Mekkájában az idősebb korosztály továbbra is háborítatlanul élvezheti a gyógykezeléseket, a fiatalok szabadon bolondozhatnak az egész évben működő Aqua-Palace-ban. Az apróságok a gyerekmedencék biztonságában élvezhetik a pancsolást, míg a nagyobbak az élményfürdő számtalan részlegében barlangfürdőt vagy tengerpartot idéző medencéket fedezhetnek fel. A sportkedvelőknek a szőrfmedence, az adrenalinfüggőknek a 12 méter magasból induló, 9 pályás csúszdapark jelenti a kihívást.

(A gyógyfürdő medencéi ugyan felújítás miatt várhatóan áprilisig nem üzemelnek, a kezelések zavartalanul folynak, kárpótlásként a gyógykúrák vendégek az Aqua-Palace-t külön térítés nélkül vehetik igénybe.)

Hajdúszoboszló közelében kiváló családi program lehet a Hortobágyi Nemzeti Park őshonos magyar állatokat bemutató Állatparkja és a halastavak körüli kisvasutazás.

December 7-8.: Zöld Mikulás – A Hortobágy-halastavi Kisvasúton a gyerekek játékos feladatok teljesítésével juthatnak el a Zöld Mikulás házáig, ahol jutalmul zöld csomagot kapnak. www.hnp.hu

December 31.: Öévbúcsúztató szilveszteri csergetés, tűzijáték, szabadtéri koncertek Hajdúszoboszlón – A hagyomány szerint 1559. december 31-én kolompsozával és ostorpatogatással ijesztették el a Szoboszlót fenyegető török hadsereget a helyiek. Ezt eleveníti fel minden év utolsó estjén a felvonuló csikósok hada a „gonosz erők” ismételt elűzésével. www.hajduszoboszló.hu

Program-típek

Vízi paradicsom a Nagyerdőben

A debreceni Nagyerdő közepén található **Aquaticum Termálfürdő** gyógyvize reumatikus, bőrgyógyászati betegségek és nőgyógyászati problémák enyhítésére kiválóan alkalmas. Különösen kedvelt a váltófürdő, mely az érrendszer regenerációjában játszik fontos szerepet. Jó hír, hogy teljes rekonstrukción esik át a komplexum termálfürdője. Elkezdődött a medencecsarnok felújítása, különleges szaunavilágot és -kert, új Kneipp-medencét, sókamrát, iszapkezelőt alakítanak ki. Ezenkívül gyógyvizes terápiákat kínáló gyógyászati apartmanokat, valamint egy 7-8 szaktermelelőből álló egészségcentrumot is építenek.

Az Aquaticum Mediterrán Élményfürdője viszont igazi vízi szórakoztatóparadicsom, ahol a vendégeket pezsgőmedencék, csúszdák, gyerekmedencék, játszó, szaunapark és fürdőprogramok – például a nagy sikerű éjszakai fürdőzések – csábítják kapcsolódásra.

A városban számtalan túracélpont ajánlható, köztük a Zsuzsi Erdei Vasút, a Fűvészkert, a Nagytemplom, vagy a kortárs művészet kedvelőinek a MODEM művészeti központ.

December 13-15.: Nemzetközi Bettelemes Találkozó

– A Kárpát-medencében élő magyar hagyományörző együttesek téli ünnepkörü játékaiknak rangos szemléje a Debreceni Művelődési Központban. www.debrecenimuvkozpont.hu

Program-típek

December 21-22.: Karácsonyi Hétnapok – Halfűstölés, roston sült különlegességek, kóstoló, vásár Debrecen főterén. www.barabassetterem.hu

AJÁNDÉKOZZON NYARAT!

LEPJE MEG SZERETTEIT AQUATICUM AJÁNDÉKUTALVÁNNYAL!

Az **Aquaticum Mediterrán Élményfürdőbe**, a **Termálfürdőbe**, a **Wellness Szigetre** vagy az **Aquaticum Termál és Wellness Hotel****-be** szóló ajándékutalványokkal a család bármely tagjának kedveskedhet!

Aquaticum Mediterrán Élményfürdő

H-4032 Debrecen, Nagyerdei park 1.

Tel.: +36 52/514-174

E-mail: mediterranean@aquaticum.hu

www.aquaticum.hu

Forró örömök, jeges élmények

A Gyulára érkezők számára eddig is a Várfürdő volt a legerősebb hívó szó, s az új fedett élményfürdő decemberi átadásával még inkább az lesz, immár egész évben lubickolásra csábítva a családok apraját és nagyját.

Gyulának évek óta „bérelt helye” van a legkeresettebb magyar városok tízes listáján.

Az idelátogatókat egész esztendőben számtalan rendezvény, kulturális látnivaló, aktív kikapcsolódási lehetőség és garantált programok várják. Történelmi hangulatát a több mint 600 éves vár, a békebeli romantikázásra készítő Százéves Cukrászda, a polgári enteriőrt bemutató Ladics-ház, a Kohán Képtár, a Dürer Terem, az Erkel Ferenc szülőházából kialakított emlékház, s a belváros polgári épületei őrzik.

Családbarát élményfürdő

A Várfürdőben december közepén nyíló fedett élménykomplexumban többek között öt új medence várja majd a vízi világ szerelmeit és mindenre elszánt felfedezőit: egy több mint 600 négyzetméteres élmény-, rekreációs úszó-, gyermek-, pihenő-, s a szaunához tartozó merülőmedence; ráadásul három csúszda, meglepetésekkel teli szaunabirodalom, két – bébi, illetve kamasz korosztályra szabott – játszótér, valamint pelenkázó és baba-mama relaxációs szoba szolgálja a felhőtlen kikapcsolódást és a komfortérzetet. A grandiózus családi nagymedence 16 élményelemmel, köztük sodrófolyosóval, álló- és fekvőmasszázsokkal, víz alatti masszázssal, gejzírekkel, nyakzuhanyokkal és vízi bárral tetőzi a kényelmet és a szórakozást.

A bátrabbak kipróbálhatják a vízfűggyönyök mellett a mélyvízi trambulint, a családi, valamint rafting testcsúszdát, a nagy átmérőjű „fánkos” csúszdát, amelyen egyedülálló módon, a gravitációt meghazudtolva, több helyen felfelé is „csúszhatnak”. A szülők számára a gyermekmegőrzés és szabadidős animáció teremtheti meg a biztonságos kikapcsolódás felszabadult örömeit.

Az új szaunavilágban aroma-, finn és infrakabinnal, jégkúttal és dézsazuhannyal bővül a szolgáltatások köre. December 7–8-án a Castello Wellness és Szaunaparkban tartják a Szauna Szépség Oscar első középdöntőjét. www.varfurdo.hu

Kalandpince és városnézés

Aki eltelve a vízi élményekkel, az a „szárazföldön” is számtalan kikapcsolódási lehetőség közül választhat, s ha ez sem lenne elég, a Tourinform-iroda is szervez a hét minden napjára színes programokat. A Kalandpince a Tourinform alatt berendezett, zárt helyiség, amelyből egy izgalmas szabadulós játékkal, fizikai erő használata nélkül, logikai feladatok megoldása során lehet kijutni. Rejtvények, fejtörők és lakatok zárják az utat, ám összehangolt csapatmunkával sikerülhet a szabadulás.

A kultúra iránt érdeklődőket a Városnéző körtúra várja: szakképzett idegenvezető kalauzolásával a főbb nevezetességeket érintik.

Ínyenctúrák a kolbásztól a csokiig

A Kolbászgyűró túra kiindulási pontja a Várkert kapuja, ahonnan a Gyulai Pálinka Manufaktúrához érkeznek a vendégek. Az étvágygerjesztő kóstoló után a Hagyományörző Hentesekkel együtt kezdődik a kolbászgyűrés, természetesen a disznótoros hangulatnak megfelelően a díjnyertes pálinkák-ból egy 3-as poháremelgetéssel egybekötve. (A gyerekeknek bodzaszőrpel kedveskednek.) Miközben sült a kolbász, szakavatott beavatást lehet nyerni a pálinkakészítés rejtjeleibe. Ebéd után a csapat továbbutazik a Gyulai Húsipari Történelmi Kiállításra, hogy elmélyülhessen a gyulai kolbász sikertörténetében.

A Pálinkakóstoló túra is a manufaktúrához érkezik, ahonnan a főzőmester vezette főzdebemutató és négyféle párlat kóstolása után ajándék bonbonnal térhetnek haza a vendégek.

Az édességimádók semmiképpen ne hagyják ki a Bonbon Manufaktúrában tartott Csokimustrát: a program során megismerkedhetnek a felhasznált nyersanyagokkal, a műhelymunka rejtjeleivel, és természetesen nem maradhat el a késztermékek „meoázása”, a négyféle csokoládéból készített krém felismerése és párosítása.

A környék felfedezésére is indulnak szervezett kirándulások, így Póstelekre, a Wenckheim-, illetve a Bréda-kastélyba, sőt a határon túli Aranyos-völgybe, Aradra és Máriaradnára is. www.visitgyula.com

Program-típek

December 1.:
Bethelemes Fesztivál
(Harruckern tér)

December 7.:
Népi játszótér
(Gyulai vár)

December 8.:
Városi Mikulás-
ünnepség
(Gyulai vár)

December 10.:
Ghymes ünnepi
koncert
(Gyulai Várszínház
Kamaraterem)

December 12.:
Múzeumi portya
és népi
játszóház (Gyulai vár)

<http://muvhazgyula.hu>,
www.gyulaivarszinahaz.hu

VI. Gyulai Méz- és Mézeskalács Fesztivál Gyulai Sportcsarnok és városszerke, december 13–15.

Egy hosszú hétvége, amikor minden a mézről szól. Számtalan gyulai helyszínen csábítják a látogatókat mézédés élvezetekre: méz, mézeskalács, cukrászati és egyéb, mézzel készített különlegességek bemutatójára, kóstolására és vásárlására, méhészeti kiállításra. Adventre készülődve a gyerekeket kézműves programokkal várják. Kedvezményes múzeumi látogatás, gálaműsor és Luca-napi meglepetés színesíti a gazdag programkínálatot. www.gyulaimezesfesztival.hu

Ajánló

Sebészkés helyett súlyfürdő

Segíthet a súlyos gerincproblémákon, akár a sebészkéstől is megmenthet a súlyfürdő. Vajon hányan tudják, hogy egy magyar specialitásról van szó?

A hátfájással küszködők jelentős része imáiba foglalta a súlyfürdőt, melyet egy lelkes és nagy tudású hévízi fürdőorvosnak, dr. Moll Károlynak köszönhetünk. A súlyfürdő világhírnév-re tett szert, a magyar reumatológia legjelentősebb találmányának számít. Moll doktor 1953-ban vezette be Hévízen a fürdőkezelések közé. Nevéhez azonban nem csupán ez fűződik. Ő szervezte meg 1927-ben Magyarország első reumatológiai kórházi osztályát a budapesti MÁV Kórházban. Tagja

Magyar találmány a vízben

volt a Magyar Balneológiai Egyesületnek, melynek 1939 és 1944 között a főtitkári teendőit is ellátta. A súlyfürdő egy hidroterápiás gyógymód, melyet nyaki vagy hónalj felüggesztéssel, súlytal vagy súly nélkül alkalmaznak egy olyan medencében, ahol nem ér le a beteg lába. A kezelés maximum 20 percig tart, mindig az orvos szigorú előírásainak megfelelően. A súlyfürdő nagyon alkalmas gerinczületi kopások, kisebb porckorongsérvek

kezelésére, mozgásbeszűküléssel járó csípő- és térdízületek nyújtására.

A kezelés során érvényesül a víz felhajtóereje, testünk bizonyos mértékig a súlytalanság állapotába kerül.

A langyos vízben csökken a fájdalom, a gyógyvízben található értékes ásványi anyagok szintén hozzájárulnak a beteg állapotának javulásához. A megfelelő hőmérsékletű vízben az izmok ellazulnak, a gerinc megnyúlik, ami elősegíti a porcszerv visszahúzódását. A felüggesztés módját és szükség esetén a súlyok elhelyezését az orvos minden egyes esetben a beteg állapotának és kórképének megfelelően határozza meg. Az eljárás emberek tízezreit mentette már meg a súlyos gerincműtétektől, és adta vissza fájdalommentes, szabad mozgásukat.

A súlyfürdőkezelés tb-támogatással vehető igénybe, érvényes biztosítási kártyával.

Szegedi Andrea

A feltaláló emlékére

A súlyfürdő feltalálójának, dr. Moll Károlynak (1889–1982) állít emléket a hévízi Szent András Reumakórház B épületének halljában a hét minden napján megtekinthető, állandó orvostörténeti kiállítás. Moll doktor volt a leghosszabb ideig tevékenykedő balneológus Hévízen, ahol 1932-től vezető fürdőorvos, 1952-től osztályvezető főorvos, majd igazgatóhelyettes egészen 1968-as nyugdíjazásáig. Hozzá fűződik a Hévízi-tó áramlási térképének elkészítése is.

Ahol a stressz meleg vízben oldódik

A fürdőzés kiváló módja a betegségek megelőzésének, az egészségmegőrzésnek, a fáradt test regenerálásának, energiakészleteink feltöltésének, a szellem felfrissülésének.

Kisújszállás

Martfű

Az észak-alföldi régióban több mint kétszáz termálkút található, és ezek jövőtől 3 kiemelt gyógyhely (Debrecen, Hajdúszoboszló, Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő), 9 minősített gyógyfürdő és 27 minősített gyógyvízzel rendelkező termálfürdő szolgálja a gyógyulni és pihenni vágyókat. Az országos hírű, tömegeket vonzó vizes létesítmények mellett érdemes ellátogatni a feltörekvő fürdőkbe is, amelyekben a gyógy- és kényeztető kezelések éppúgy megtalálhatók, csak mindezt családiasabb környezetben nyújtják.

Lassan egy éve, hogy a **kisújszállási** Kumániában már a gyógyászat is elérhető. A fürdő Mikulás-hétvégét szervez december 6–8. között. Amíg megérkezik a nagyszakállú a krampuszaival, a gyerekek karácsonyi díszeket készíthetnek a játszóházban, ezalatt a szülők kipróbálhatják a mézes masszírozást, vagy a mézeskalácsok és mézes kirakodóvásárára válogathatnak kedvükre. Akinek megtetszett a hely, akár az év utolsó napját is zárhatja itt egy kellemes fürdőzéssel, no meg diszkóval és karaokéval kifulladásig. A fürdőből közvetlenül megközelíthető ifjúsági szálláshely tóra nyúló faházai két szobával, teljesen felszerelt konyhával és fürdőszobával várják a családokat, baráti társaságokat, de megszállhatunk a szállodában is. www.kumania.hu

Az aktív pihenésre szavazók válasszák a Tisza mellett fekvő **Martfűt**. A fedett fürdő 33x18 méteres úszómedencéje nagy úszásokra csábít, ezenkívül két gyógymedence, valamint tan- és gyermekmedence, s a szabadban további medencék közül lehet választani. A skandináv wellnessrész a leghidegebb téli napokon is felmelegít.

www.martfusa.hu

Cserkeszlő

A Körös és a Tisza által határolt Tiszazugban fekvő **Cserkeszlő** dinamikus fejlődő fürdője immár az év minden szakában kiszolgálja a családokat, mióta elkészült a háromszintes, téli fürdőkomplexum. A külső medencék egy része télen is üzemel, mellettük a fedett területen két gyógyvízes medence (az egyik kiúszóval), továbbá élmény- és tanmedence, jakuzzi, bábipancsoló, pihenőgaléria, finn és infrasauna áll rendelkezésre. A termálvízben légbefúvásos fekvőpadok, dögönyözők, váll- és talpmasszírozók frissítik a megfáradt testet, az élménymedencében sodrófolyosó, óriáscsuszda és pezsgőfürdő is várja a vendégeket. Kevesen tudják, hogy a cserkei fürdőben egy mini klimatikus gyógyhely rejtőzik: hazánkban egyedül itt található a lengyelországi Bochniából származó gyógysóból épített szoba. www.cserkeszolo.hu

Élményekkel teli várakozás

Az advent a belső elcsendesedés és a várakozás ideje. Lehetőség, hogy felkészüljünk a karácsonyra és ünneplőbe öltöztessük a szívünket. Hozzá tartoznak a szertartások, az adventi koszorú készítése, a betlehemezés, és a készülődést tartalommal, meghitt örömmel megtöltő adventi programok.

Szombathely

Pécs

Győr

Kőszeg

Gyertyagyújtástól forraltborozásig

Advent első hétvégéje **Győrben** egyben a Téli Fesztivál kezdete (november 29.–december 23.) is. Közel száz program várja a győriekeket és a városba látogatókat a tereken, kulturális intézményekben, templomokban, kiállítóhelyeken. A fellépők a hazai kulturális élet jeles képviselői, valamint helyi művészek, muzsikusok, bábszínházak, zenekarok, kórusok. Visszatérő program az esténként minden egész óra-
kor megtartott zenés fényjáték a Széchenyi téren.

Az adventi vásárnak és a hagyományos, békebeli ízeket árusító pavilonoknak köszönhetően késő estig benépesül a történelmi belváros. A Széchenyi

téren folyamatosan működő adventi játszópark a családok találkozási pontja: karácsonyi körhinta, állatsimogató, életre kelt mesebábszínház és kisvasút várja a gyerekeket. Kulináris szempontból kiemelkedő a hagyományos ételeket bemutató utca, ahol minden hétvégén más jellegzetességet, többek között ecetes halat is kóstolhatnak a városba látogatók. www.gyor.hu

Színes szabadidős programokkal, hagyományos népi ételekkel, fenyő- és fahéjjallattal varázsol igazán karácsonyi hangulatot **Sopron** Fő terére a november 29-től december 23-ig nyitva tartó adventi vásár. A gyerekeknek adventi játszóparkkal kedveskedik a Soproni Múzeum a hónap első három vasárnapjának délutánján. A felnőtteket az adventi hétvégén, péntektől vasárnapig, forraltborozásra invitálják a Tűztoronyba, ahonnan az ünnepi fényekben ragyogó város is megcsodálható. www.sopron.hu

Kőszegen az Írótkő Natúrparkért Egyesület szervezi az adventi programot a felújított Jurisics téren. December 7–8. és 14–15. között délutánonként kínálják majd portékáikat a natúrpark kézművesei, a mézesek, borosok, csuhédísz- és mézeskalácskészítők, keramikusok, de fellépnek a környező települések kulturális és nemzeti csoportjai is. Érdemes szorítani a hó megérkezésének, hogy a beígért lovas szánkózás is megvalósuljon. www.naturpark.hu

Szombathely Fő tere már november 23-tól ünnepi díszben pompázik, méltó keretet adva a város de-

cember 24-ig tartó adventi programsorozatának. Óriás adventi koszorú, betlehem, gyertyagyújtás, hagyományápoló műsorok, kirakodóvásár, sült gesztenye, karácsonyi langalló és lélekmelegítő italok segítik az ünnepre hangolódást. www.szombathely.hu

A **zalaegerszegi** Kvartélyház adventi kézművesudvarára színes programok, ünnepi italok és falatok varázsolnak meghitt hangulatot december 6. és 24. között. A vásári forgatagban lehet forralt bort inni, sültgesztenyét enni, délutánonként pedig óvodások, diákcsoportok, énekkarok, táncosok, helyi művészek adnak elő adventi műsorszámokat. www.kvartelyhaz.hu

Művészek, mesék, illatok

A Szent István által alapított **Pécsi Püspökség** idén is gazdag műsorral készül az adventi időszakra. Az ingyenes rendezvénysorozat (december 7–20.) helyszínei a székesegyház és a Dóm Kötő, melyek estéről estére megtelnek a különböző művészeti ágak jeles képviselőivel, akik a magyar és egyetemes kultúra színeiben alkotásaival ajándékozzák meg az ünnepre készülődőket. A Püspöki Palota előtt szalmából készült betlehemet állítanak fel, a templom felé apró égőssorral díszített fenyőfák mutatják az utat. Az adventi készülődés részeként művészeti, kézműves- és mesevásárt is rendeznek (november 29.–december 24.) a Széchenyi és a Kossuth téren koncertekkel, bemutatókkal, gyermekprogramokkal. www.pecsiadvent.hu

Ajánló

Öt Templom Advent

Győr, november 27.–december 22.

Az ünnepek hagyományait és békességét keresőket várják Győr-Újváros templomaiba, a gyülekezeti alkalmakon túl koncertekre, bábszínházra, kézműves foglalkozásokra, játékokra. A fesztivál

kiemelt programja lesz december 19-én a Moszkvai Pátriarkátus Ortodox Férfikarának koncertje a Kossuth utcai református templomban. www.karzat.hu

Ünnepeljen velünk!

Hotel Lycium***Debrece

VARÁZSLATOS ADVENTI ÉLMÉNYEK

Belvárosi szállás, karácsonyi menü az Átrium étteremben

Foglaljon december 1-19-ig
érvényes adventi csomagunkra
12.900 Ft/fő/éj
ártól!

SHIPPING & CITY & WELLNESS

- ★ Városlátogatás
- ★ Karácsonyi vásár
- ★ Wellness a szállodában

SENZÁCIÓS SZILVESZTER TAKÁCS NIKOLASSAL

Zenés-táncos évbúcsúztató vacsoraest, tűzijáték, éjfél fogás, gyermekparty!

4026 Debrecen, Hunyadi u. 1-3.
Tel.: + 36 (52) 506 600; E-mail: hotel@hotellycium.hu
www.hotellycium.hu

Veszprém

Miskolc

Szeged

Vonattal a Mikuláshoz

A Diósgyőri Mikulásvonat idén is elröpíti a gyerekeket a nagyszakállú varázslatos világába. A feldíszített kocskban jelmezbe öltözött szereplők készítik fel játékosan az apróságokat a lillafüredi végállomáson rájuk váró feladatokra. Ott maga a Mikulás köszönti az érkezőket, akik részesei lehetnek egy interaktív mesejátéknak, s legvégül előkerülnek a várva várt Mikulás csomagok is. A szerelvény november 28. és december 18. között, naponta négyszer indul a Dorottya utcai végállomástól.

www.mikulasvonat.hu

Forrált bor és frissen sült kürtőskalács illata lengi be decemberben **Veszprém** felújított sétálóutcáját: a Kossuth utca ad majd helyet a város Illatos Advent című rendezvénysorozatának. A december 22-ig nyitva tartó karácsonyi vásár pavilon-sora a november végén megnyíló új Hangvilla multifunkcionális rendezvényközpontig húzódik, amely decemberben már számos izgalmas rendezvénnyel örvendezteti meg látogatóit. Fellép Fenyő Miklós, Harcsa Veronika, Koncz Zsuzsa, a Tátrai-Babos-László gitártrío és a Dumasínház, 23-án pedig egész napos ingyenes karácsonyi gyermekprogramokkal várják a családokat. Az adventi hétvégék kulturális és gyermekprogramjait szombat délutánonként a Hangvillában, vasárnaponként a Szaléziánium Ersekégyi Turisztikai Központban tartják. www.veszpreinfo.hu

Szalon-czukor és bálaszínház

Miskolc belvárosában kellemes nosztalgikus hangulatba ringat a IV. Miskolci Szalon-czukor (december 1–22.) zenei és kulturális eseményekkel, családi programokkal, hagyományörző és kézművesvásárral. A Téli ízek kertjében a különleges Miskolci kolbász is meg lehet majd kóstolni. Három estén koncertet rendeznek a városháza felújított dísztermében. A Szalon-czukor színpadán esténként zenekarok gondoskodnak a jó hangulatról, különböző műfajokban, a népzeneitől a jazzen át a rockig. <http://miskolciszalonczukor.hu/czukor/>

Közép-Európa egyik legszebb terén, a **szegedi Dóm téren** kézművesek sátrai és egy 200 személyes bálaszínház kap helyet november végétől december 23-ig. Nem csak az adventi hangulat, a folyamatosan égő máglyák, a meleg harapnivalók és forró italok melengetik a vásárlók testét és lelkét, hanem a bálaszínház igényes zenei és színházi előadásai is, mialatt a gyerekek boldogan „elveszhetnek” a szalmalabirintusban.

www.domter.hu

Karácsonyi ajándék szívtől szívig

Az ajándékozás művészetének titka a személyesség. Az ajándék arról is üzen, mennyire tartjuk különlegesnek a másik embert és kettőnk kapcsolatát; mennyire ismerjük a másikat, és fordítot-tunk-e figyelmet rá, hogy egyedi módon, a pillanatot emlékeztessé téve örvendeztessük meg.

A Dél-Dunántúlon 150 vendégváró, hagyományörző kézműves műhelyében is találunk olyan mives tárgyakat, melyek használata, napi kézbevétele nemcsak az ajándékozóra emlékeztet, de arra a mesterre is, aki a mai műanyag, eldobható „kultúraban” az utolsó mohikánok egyikeként őrzi egy értékesebb, személyesebb világot.

Az év egyik felfedezettje a pécsi Komsa Hajnalika, aki Hajnalinka márkanév alatt kezdte meg tüneményes, hímzett játékguráinak készítését. A mosolyra készítő fizimiskájú Bajuszka (tönköly- és levendulátöltésű cica alvótárs) pocakján siógár-di vagy épp sárközi virágmotívumok díszelnek,

Hajnalinka hímzett babái

amit a kísérő cédula árul el azoknak, akik kevésbé járatosak a Dél-Dunántúli gazdag hímzéstradícióiban. Hajnalinka valódi misziót teljesít azzal, hogy összegyűjti az autentikus mintákat, eljátszítja a technikát a hímzőasszonyoktól, és e lassan feledésbe merülő kincsünket gyerekjátékokon éleszti újra. www.facebook.com/KomsaHajnal

Az év ifjú mestere címet idén a budapesti Mesterségek Ünnepén Farkas-Túri Enikő, kaposvári nemezes nyerte el. A vajdasági származású mester keze alatt újjászületnek a református templomok fakazettái vagy épp a régi népi pásztorfaragások motívumai. Szenvédéllyel, női finomsággal készülő munkái között számos kreatív használati tárgyat találunk, a függőágyként használható nemezpólyától a mesebeli királylánybabáig.

Info: 20/318-7101

Terényi Gyöngy bőrműves műhelyét a pécsi Zsolnay Kulturális Negyedben járva kereshetik fel. Meg fogják látni, hogy egy apró, mives női táská vagy tarsoly elkészítése miért vesz igénybe akár egy egész hetet is. Ezek a darabok egy egész életre szólnak, nemcsak azért, mert soha nem mennek ki a divatból, hanem mert az alapanyagok a legjobb minőségűek, és az elkészítés a lehető legprecízebb. www.gyike.hu

Adventi játszóház Lengyel-Annafürdő – Turisztikai és Természetismereti Központ, december 7.

Karácsonyi díszek és ajándékok készítése az erdő adta kincsekből, mézeskalács-pingálás. www.gyulajzt.hu

Karácsonyvároszöszmötölés Kölked – Fehér Gólya Múzeum, december 14.

A gyerekek természetes anyagokból alkothatnak szebbnél szebb karácsonyfadíszeket. www.ddnp.hu

Ajánló

Decemberi programtippek

11. 01–03.
IV. Sütő „Tökös” Napok
Szilvásvárad
www.volgyetterem.hu

11. 01–03.
Halloween Napok
Mád
www.gusteumuhely.com

11. 02.
**Éjszakai fürdőzés,
Halloween Party**
Bükfürdő
www.bukfurdo.hu

11. 02–03.
Halloween Hétfője
Poroszló,
Tisza-tavi Ökocentrum
www.tfoc.hu

11. 03.
**Országos Társastánc
Bajnokság**
Békéscsaba,
Csabagyöngye
Kulturális Központ
www.ifihaz.hu

11. 06–08.
**Debreceni Irodalmi
Napok**
Debrecen,
Kölcsey Központ
www.fonixinfo.hu

11. 08–09.
47. Mecsek Rallye
Pécs-Mecsek, Orfű
www.mecsekrallye.hu

11. 08–09.
**40. Kanizsa
Nemzetközi Jazz- és
Világzenei Fesztivál**
Nagykanizsa,
Kulturális Központ
www.kanizsaikultura.hu

11. 08–09.
Szegedi Jazz Napok
Szeged,
IH Rendezvényközpont
www.privatemusic.hu

11. 08–09.
**Liba-Galiba – Márton-napi
Finomságok**
Zalakaros
www.zalakaros.hu

11. 08–10.
**II. Szegedi Mangalica
Fesztivál**
Szeged, Széchenyi tér
<http://mangalicafesztival.hu>

11. 08–10.
**Márton-napi
Libalakoma Egri
Borcsillagokkal**
Debrecen, Kossuth tér
www.barabasetterem.hu

11. 08–11.
Márton-napi Borünnep
Szekszárd
www.szekszard.hu

11. 09.
Márton-napi Vigasságok
Zalaegerszeg,
Göcseji Falumúzeum
www.zmmi.hu

11. 09.
**Szent Márton-napi
Vigasság**
Hollókő
www.holloko.hu

11. 09.
**Disznótoros
Böllérpálinka Verseny**
Gyomaendrőd,
Művelődési
Központ
www.gyomaendre.hu

11. 09.
Márton-napi Libator
Hajdúböszörmény,
Tájházak
www.hajdu-boszormenyitajhazak.eu

11. 09.
Szent Márton-émléktúra
Kőszeg
www.naturpark.hu

11. 09.
III. Tortafesztivál
Nagykanizsa,
Kanizsa Centrum
www.kanizsacentrum.hu

11. 09.
**IX. Nemzetközi
Hurkatöltő Fesztivál**
Tápiószentmárton,
Sportsarnok
<http://tapioszentmarton.hu>

11. 09–10.
Márton-napi Vigasságok
Bogács,
Cserép úti pincesor
www.bogacs.hu

Szennai Hurkafesztivál

Szenna, november 30.

A disznóölés hagyományos időszakának kezdetén a szennai skanzenben ezúttal is megrendezik a hurkatöltő, hurkakötöző mesterek és a nyársdugóvers-mondó poéták versenyét. Hagyományos fűszerezésű és különleges, frissen sült és hidegen fogyasztható hurkafélések közül válogathat az éhes vendégcsereg. A finom falatok mellé forralt bor és vidám folklórműsor dukál.

www.szenna.hu

Országos Mikulás Fesztivál

Nagykarácsony, november 15. – december 22.

„Gyertek el a dolgozószobámba, ahol várlak titeket mindennap, felülhettek a csillagjáró szánra, megegethetitek a szánhúzó szarvasokat, megtekinthettek a Manóvilág kiállítását” – e szavakkal invitál a magyar Mikulás a Fejér megyei Nagykarácsonyba, ahol 1995-ben nyitotta meg kapuit a Mikulásház. Mára egy csöppnyi mesebirodalomra fejlődött, aki nem hiszi, járjon utána. www.mikulasfalva.com

11. 09–10.
II. Sütőtök Fesztivál
Pécs, Zsolnay
Kulturális Negyed
www.zsn.hu

11. 09–23.
Színház Határok Nélkül
Tiszaújváros,
Művelődési
Központ
www.tujvmkvk.hu

11. 10.
Újbor Ünnepe
Noszvaj
www.noszvaj.hu

11. 10.
Márton-napi Libaünnep
Hódmezővásárhely,
Népművészeti
Tájház
www.bfmk.hu

11. 15.
**Márton-napi Térségi
Újbormustra**
Oszkó, Közösségi Ház
www.oszko.hu

11. 15–17.
**II. Forralt Bor Fesztivál és
Gasztronómiai
Nagyvásár**
Örkény
www.forraltborfesztival.hu

11. 16.
Újborkóstoló délután
Neszemly, Sertés-völgyi
pincesor
www.neszemly.hu

11. 22.
**VII. Ift-honi
Népzenei és Néptánc
Találkozó**
Szolnok, Aba-Novák
Kulturális Központ
www.ankk.hu

11. 22–24.
Esküvő kiállítás
Veszprém, Aréna
www.veszpreinfo.hu

11. 22–24.
**Palócgalia – Regionális
Nemzetközi Népzenei
Fesztivál**
Eger, Bartakovics Béla
Közösségi Ház
www.ekmk.eu

11. 23–24.
**Országos Ifjúsági
Mazsorett Fesztivál**
Hajdúböszörmény,
Bocskai István Ált. Isk.
www.hajduboszormeny.hu

11. 19.
**Városnap és
Jótékonyági Vásár**
Siófok
www.kulturkozpont-siofok.hu

11. 29–30.
**VII. Kárpát-medencei
Vétélytalálkozó**
Földes
www.foldes.hu

11. 29.–12. 01.
**X. Kárpát-medencei
Mézfesztivál**
Zalaegerszeg, Keresztury
Dezso VMK
www.kereszturyamk.hu

11. 29.–12. 22.
Öttemplom Advent
Győr-Újváros
templomai
www.karzet.hu

11. 30.
**100 Hungarikum
Bormustra**
Keszthely,
Balaton Színház
www.balatonszinhaz.hu

11. 30.–01. 01.
Téli Fesztivál
Kecskemét
www.kecskemet-feszt.hu

Art Market Budapest

Budapest – Millenáris,
november 28. – december 1.

A 2011-ben létrejött nemzetközi kortárs képzőművészeti vásár különleges találkozási pont a művészek és a műgyűjtők, a szakemberek és a művészet szerelmesei számára. A rendezvény idén a migrációt állítja fókuszba, azt vizsgálva, hogy a jelenség miként, milyen formai megoldásokkal és eszközrendszerrel jelentkezik a képzőművészetben.

www.artmarketbudapest.hu

Vendégségben a magyar Mikulásnál

Évek óta jó hír a magyar gyerekeknek, hogy van magyar Mikulás, akihez nem kell a messzi északra utazni, elég Nagykarácsonyig menni a várva-várt találkozáshoz.

A Fejér megyei faluba érkezők elsőként a Mikulásházat keresik fel, hiszen melyik gyerek ne szeretne találkozni a hófehér szakállú, ajándékosztó Télapóval, főleg, ha a szánhúzó szarvasait is meg-

simogathatja, sőt felülhet a csillagjáró szánjára. Az ajándékládikákban mindenkire vár meglepetés, a Jóság kútja pedig valóságos csodahely, ami minden rosszaságot elnyel, csupán bele kell sügni, ha nagyon megbántunk valakit.

Mikulásfalva csodái ezzel korántsem merültek ki, hiszen várja a kicsiket a játszóház zenés és táncos programokkal, színelőadásokkal, társasjátékokkal, csúszdával, minilégvárrel, totyogójátsszóval, kézműves alkotóasztallal, régi idők játékaival.

Az élmények folytatódhatnak az állatsimogatónál, a mézeskalács- és a kovácsműhelyben, de a gyerekek pónilovaglásra is indulhatnak, sőt ha az idő is melléjük szegődik, akár szánkózhathatnak vagy fakutyázhatnak. Az éhes gyomrok megtöltéséről kemencés finomságok és lacikonyha gondoskodik.

Az idei, több mint egy hónappal tartó Mikulás Fesztivál december 22-ig várja látogatóit.

www.mikulasfalva.com

Öltöztetős Szűz Mária

Somogy megye egyik csendes kis falujában, **Andocs**on, melynek temploma több mint kétszáz darabos Mária-ruha-gyűjteményt őriz, minden második hét péntekén, hagyományos rituálé keretében a helyiek új ruhába öltöztetik a gótikus kápolna Mária-kegyszobrát. A szobrot a legenda szerint a szentéltel együtt angyalok hozták magukkal vasrudakon Kalocsáról, miután az éjszakára megszállt török lovas katonák megszenteltelítették a kápolnát. A legenda a Kalocsáról Andocsra vezető középkori zarándokút emlékét őrzi, s a különleges kapcsolatot jelzi az is, hogy az andocsi Máriára Nagyboldogasszonykor kalocsai mintás ruhát adnak. A szobor „gardróbját” a templommal egybeépült egykori kolostorban tekinthetik meg az érdeklődők.

www.andocs.hu/maria.html

Mézeskalácsból épült falu

Csipkemintás tetejű rokokó házacska, tulipános lak, Jancsi és Juliska cukorkaháza, rénszarvasos házikó – csak néhány a **Sződligeten** formálódó adventi mézes faluból. Tavaly több mint 60 mézeskalács házát készített a település kis közössége kizárólag helyi alapanyagokból, és vélhetően idén sem adják alább. A házakat, fenyeveket, állatokat, utcátáblákat, tereket, katedrálist a Mikulás várásával együtt „terepasztalra” helyezik, és december 6–9. között bárki megnézheti a katolikus plébánián, sőt meg is vásárolhatja, ami neki tetszik. A teljes bevételt a helyi óvodások és iskolások javára fordítják.

www.mezeskalacsfalu.hu

Adventi fények a Balatonnál

A Balaton télen is varázslatos. Az ünnepek közeledtével a települések utcáit, tereit belepeli az adventi vásárok fahéjillata, a szálláshelyek gazdag karácsonyi és szilveszteri programokkal várják a vendégeket.

Siófok megszépült Fő terén hangulatos adventi udvarban kínálják a kézművesek és kereskedők portékáikat az ajándékot keresőknek egészen december 23-ig. Hétfévenként helyi gyermekcsoportok segítenek feleleveníteni a karácsonyi ünnepkör hagyományait, és népszerű művészek varázsolják ünnepivé a készülődést. www.kulturkozpont-siofok.hu

Balatonfüreden, a Gyógy tér közelében felállított pódiumra decemberben különféle zenekarok, mesemondók, kántálók, tűzszonglőrök és betlehemesek érkeznek vendégségbe, a közeli Vaszary Villába kézműves foglalkozásokra térhetnek be a gyerekek. www.furedkult.hu

Karácsonyi műsorok és hangulat, a téli szezon finomságai – ezt kínálja **Balatonalmádi** adventi vására a december 7–8-i, 14–15-i és 21–22-i hétféven a városba látogatóknak. www.balaton-almadi.hu **Keszthelyen** a belváros díszkivilágítása, a sétálóutcában felállított városi betlehem és az adventi vásárlók mellett templomi koncertekkel, játszóházakkal, ünnepi gyertyagyújtással, népművészeti csoportok bemutatóival, jótékonysági koncertekkel és az ünnepkörhöz kapcsolódó színházi előadásokkal, kiállításokkal fényesíti meg a várakozás idejét. www.balatonszinhaz.hu

Idén is állni fog az életnagyságú szalmabábfügrákből készült betlehem **Nagyvázsonyban**, körülötte a négy adventi vasárnapra dalostalálkozóval, kézműveskedéssel, templomi koncertekkel, kiállításokkal, Mikulás-műsorral, táncbemutatókkal készülnek a helyiek, akik egy pohár teával, illetve forrált borral is megvendégelik az idelátogatókat. www.nagyvazsony.hu

A **balatongyöröki** közösségi ház kertjében december 6. és 8. között a helyi német közösség hagyományos ételeit, például a tübingiai kolbászt vagy a helyben sült langallót is megkóstolhatják az egybegyűlteket, és a fa alá való díszeket, ajándékokat is be lehet majd szerezni. Egykori és mai gyerekek szívét bizonyosan egyaránt megörvendezteti a plüssmackó-kiállítás. www.balatongyorok.hu

Gyenesdiás szintén finom falatokkal csábít december 14–15-én. Az illatozó sült gesztenye és a halászlékóstolás mellett a mézeskalács házikók is versengeni fognak a látogatók figyelméért a község háza előtti téren. www.gyenesdias.info.hu

December 1–22.:
Adventi vásár Hévízen (Festetics tér) – Vasárnaponként gyertyagyújtás és jótékonysági süteményvásár.

December 7.:
Karácsonyi játszóház a tihanyi Levendula Házban.

December 14.:
Adventi vásár, december 15-én adventi koncert Alsóörsön.

Program-
típek

Elvarázsolt órák a **kastélyban**

Karácsonykor, amikor kicsit megáll az idő, mi is lelassíthatunk, és elvarázsolt órákat tölthetünk egy pompás barokk kastély termeiben.

A Dél-Budán található Nagytétényi Kastély-múzeum idén Elvarázsolt órák címmel rendez meg hagyományos karácsonyi programokat november 30. és január 5. között. Az ünnepi fénybe öltözött kastély 28 termében neves iparművészek által egyedi módon feldíszített karácsonyfák, a decemberi hétvégéken a család minden tagjának szóló programok várják a látogatókat. Szombatonként a gyermekek bábelőadásokon, zenés matinékon, hagyományörző és különleges kézműves foglalkozásokon vehetnek részt. A vásárnapokon klasszikus, régi zenei hangverseny és jazzkoncert

szórakoztatja a látogatót, aki a nézelődésen túl ajándékötleteket meríthet az iparművészeti és kézművesvásárból, miközben kóstolósít és forró téli italokat fogyaszt.

De a termek közt sétálva megtekinthetjük az Iparművészeti Múzeum állandó kiállítását is, hét évszázad európai és magyar bútorművéségének leg-

szébb darabjait. Egy másik kiállítás, a Radványzsigyűtemény ritka, máig működő órákülönlegességei letűnt korok dús, gazdag főúri és polgári szalonjaiba varázsolják a látogatókat. www.imm.hu

Advent a Belvárosban

A hagyományos Vörösmarty téri karácsonyi vásár mellett idén harmadik alkalommal gyűlnak ki a fények november 29-én a Szent István-bazilika előtt – s kelnek esténként életre fényfestéssel a karácsonyi legendák az épület homlokzatán –, ahol forró finomságokkal, korcsolyapályával, kézművesvásárral és számos programmal várják a kicsiket és nagyokat egészen újévig. www.adventiunnep.hu

Advent Budapesten elnevezéssel új kulturális Téli Fesztiválnak ad helyet a Városháza park november 29. és december 24. között. A családi rendezvény elsősorban a budapestieket szólítja meg az ünnepvárás jegyében, újdonságként kulturális programokat kínálva a karácsonyi vásárok forgatagában. www.szabadter.hu

Ünnepi szomszédolás

Az ünnepelőbe öltözött Gödöllői Királyi Kastély december 14–15-én az Adventi Kastélynapok keretében a gyermekeket tárlatvezetésekkel, előadásokkal és kézműves foglalkoztatással, a felnőtteket karácsonyi koncertekkel és operaelőadásokkal várja. December 27-én pedig az Erzsébet királyné karácsonyai című rendezvényen ismerkedhetünk a korszak etikettjével, illemtanával és táncaival. www.kiralyikastely.hu

Szentendrén is hagyománya van az ünnepvárásnak. A Fő tér betlehemét az év többi napján a Skanzenben őrzik. Az adventi vásár helyszíne a sétálóutcává alakított Dumtsa Jenő utca. A decemberi Dumtsa Korzón új faházak lepik el az utcát, aki pedig a különböző nemzetek karácsonyi szokásai vagy ételei iránt érdeklődik, az ellátogathat a Népek Karácsonyára is. <http://www.szentendeadvent.hu>

Menetrendi fejlesztések a vasúton

Több járat, rövidebb utazási idő

December 15-étől számos vasútvonalon járatsűrítéssel, menetidő-csökkenéssel találkozhatnak az utazók, valamint bővül a főváros és a megyeszékhelyek InterCity-összeköttetése is.

Pályaeépítési munkálatok miatt új menetrendi struktúra lép életbe **Zalaegerszeg, Veszprém, valamint a Székesfehérvár–Budapest** elővárosi szakasz kiszolgálásának javítására. Új, megállás nélküli vonat indul a hétfégi csúcsidőben **Debrecen és Budapest** között, **Szeged és Pécs** körzetében pedig nő a regionális vasúti járatok száma.

Zalaegerszeg és Budapest között napi két pár új IC-vonat indul, ezt tanítási időben, vasárnap délután plusz egy új IC egészíti ki a főváros irányába. Az eljutási idő is jelentősen, 3 órára csökken. Az eddigi, kétóránkénti eljutást biztosító gyorsvonatok komfortosabb kocsiból állnak majd.

Veszprém–Budapest viszonylatban a korábban bevezetett, kétóránkénti ütemes menetrenden felül napi 6 pár csúcsidei sűrítő járat indul, valamint a zalaegerszegi IC-k is megállnak Veszprémben. Ez minden eddiginél nagyobb kínálatot és rugalmasabb eljutási lehetőséget jelent az utazók számára. A menetidő jelentősen csökken, Veszprémből Kelenföldre akár 1 óra 19 perc alatt is elérhető lesz.

A **Székesfehérvár–Budapest** elővárosi vonalszakaszon szintén minden eddiginél gyorsabb és sűrűbb vasúti kínálat valósul meg. A bevezetésre kerülő zónázó közlekedésnek köszönhetően Kelenföldről Székesfehérvárig 39 perc, Kelenföldről Érd alsóig 10 perc lesz a menetidő.

Székesfehérvár–Gárdonyi–Martonvásár felől létrejön egy teljesen új viszonylatú kapcsolat is a fővárossal, Kelenföld–Ferencváros útirányon át Kőbánya-Kispest célállomással.

A hétfégi csúcsforgalomban **Budapest és Debrecen** között közlekedő, Kengyelfutó nevű vonat a két várost megállás nélkül köti össze, Debrecenbe egy pénteki, Budapestre egy vasárnapi eljutást biztosítva. A Nyugati pályaudvari végállomás mellett Zuglóban, Kőbánya-Kispesten és Ferihegyen lehet rá fel- és leszállni. A Kengyelfutó gyorsvonatra nem kell helyjegyet váltani. Emellett, mivel helyből indul, Debrecenben kényelmesen el tudnak rajta helyezkedni az utasok.

A **Győr–Tatabánya–Budapest** viszonylaton egy új IC-vonatpár közlekedik, **Szeged és Békéscsaba** között óránkénti menetrendet vezetnek be, a **Pécs–Villány** vonalon megvalósul a kétórás ütemes menetrend, csúcsidőben ütemen felüli járatokkal kiegészítve.

www.mav-start.hu

Mátrai barangolás

A mátrai szakaszon ránk váró több mint 60 km alatt bőven lesz részünk szentemelkedésben az ország legmagasabb pontja felé tartva, ezért tervezzünk rá legendő időt.

Túránkat a szarvaskői vasútállomásról kezdjük, 10 km megtétele után érjük el első úti célunkat, a **rozsnapusztai erdészházat**, mely bélyegzőhely is. A bizarr formájú Pap-kő, majd a Barát- és Apáca-sziklák érintése után érkezünk **Sírokra**, ahol egy rövid kaptató víz fel hazánk egyetlen, romjaiban is impozáns barlangvárához, amely megújulva várja a kirándulókat a Bükk és a Mátra határán. Nézzük meg a falu tájházát és a riolittufába vágott barlanglakásokat is.

A síroki vár

Ilona-völgyi vízesés

Miután bélyegeztünk a síroki vasútállomáson, a Kéktúra „hivatalosan” is a Mátra területére ér. Az út folyamatosan emelkedik a **Gazos-kőig**, mely a Keleti-Mátra egyik legszebb pontjaként Síroktól Galyatetőig zavartalan kilátással nyújt az északra elterülő hegyek felé. Továbbhaladva, a mókás nevű Jóidő-nyak, a Szederjes-tető és a Jagus csúcsa után, a **Domoszlói-kapuhoz** érünk, ahonnan a K+ útvonalán kitérőt tehetünk a **recski Nemzeti Emlékparkba**.

A kék jelzés meredek emelkedőn vezet fel a 604 méter magas **Oroszlánvár** tetejére, majd vár ránk a **Nagy-Szár-hegy** 743 méteres csúcsa, ahonnan a felső-tarjankai **Hármashatár erdészházhoz**, egyben bélyegzőhelyhez jutunk. A **Markazi-kapunál** keresszük a Z jelzést. A Z, majd a ZO útvonalán, Parád-fürdő irányába tartva, két kilométernyi kitérővel felkereshetjük az **Ilona-völgyi vízesést**, hazánk legnagyobb szintkülönbségű természetes zuhatagát.

Visszatérve a „kékre”, utunkat keresztezi a Rákóczi-turistaút S jelzése, majd a **Disznó-kő** után felkapaszkodunk a **Sas-kőre**, mely 898 méteres magasságával a Mátra talán legzordabb, sziklás, vadregényes pontja. Az itt található emlékműtől is szép a kilátás, de még gyönyörűbb panoráma tárul elénk a közeli **Erzsébet-sziklán** álló keresztől. Innen már nincs messze Magyarország legmagasabb csúcsa, a **Kékes**, ahol érdemes elidőzni, és a TV-torony tetejéről is megcsodálni a tájat.

A Kékes nemzeti színtű „csúcskövető” több turistaút indul Mátrafüredre és Mátraházára. A kék jelzés a déli sípályán keresztül vezet, utunkat egy darabon a sífelvonó kíséri. **Mátraháza** régóta a bakancsos turizmus egyik központja több szállás- és vendéglátóhellyel, a faluból kiváló csillagtúrát tehetünk Sástó, Mátrafüred és Lajosháza irányába. A busz-állomáson bélyegzünk, majd utunk a Mária-út lila színű jelzésével együtt haladva éri el a **Vörösmarty-turistaházat**, mely szintén bélyegzőhely. A 24-es főút mellett jutunk el a **Mátra-nyeregbe**, ahonnan a K jelzést követve a **Nyírjesi erdészház** felé indulunk. Itt ismét bélyegzünk, majd a műutat keresztezve,

A Piskés-tetői csillagvizsgáló

Fotó: Keresztes Koppany

a Galya-csurgónál fut be az ösvény a Mátra másik jelentős üdülőhelyére, **Galyatetőre**, közvetlenül a Nagyszálló elé. A galyatetői **Péter hegyesén** 2014-re készült el az Országos Kéktúra legmagasabb kilátójának, valamint az odavezető útnak a felújítása, a hajdani munkásszálló multifunkciós átépítésével pedig színvonalas turisztikai és témaközpontot, valamint zárandokszálláshelyet hoznak létre.

Utunk következő állomása, a **Piskés-tetői csillagvizsgáló** előzetes bejelentkezéssel látogatható, ahol nyitvatartási napokon csillagász közreműködésével tartanak vetítéseket. A mátraszentlászlói sípálya érintése után elérjük a falut, onnan pedig **Mátraszentistvánt**, ahol a Vidrőczi csárdában bélyegkezhetünk. Tovább a **Mátra-bérc** gerincén túrázunk, közben a KA-ön kitérhetünk az **Ágasvár** csúcsára, majd a felújított **Ágasvári turistaházban** felfrissülve, bélyegzés és akár egy kellemes éjszakai pihenő után folytathatjuk utunkat. Innen már csak alig 8 km választ el bennünket **Mátraverebély** egykori vasúti megállójától, ahol egy öreg tölgynél bélyeggezve tehetünk pecsétet mátrai kirándulásunk végére.

Magyar Zsuzsanna

LIFESTYLE HOTEL
MÁTRA

ADVENTI PIHENÉS AJÁNDÉKBA

Promóciós kóddal 10% kedvezmény*

15 660 Ft/fő/éj ártól

5 000 Ft értékű spa voucher, mézeskalács illatú szauna ceremónia, félpanzió, korlátlan wellnesshasználat

*ÉITT201312. Érvényes: 2 éjszaka esetén, 2013. november 29. – december 22. Részletek a weboldalon.

www.hotelmatra.hu

Kétéltű kalandok a Tisza-tavon

A Tisza-tó télen sokkal többet megmutat önmagából. Ahol nyáron csónakban ringatózva gyönyörködtünk a táj szépségében, madarakat fotóztunk, ott ilyenkor száraz lábbal sétálhatunk. Sőt, újdonságként felülhetünk egy „kétéltűre”.

A téli, alacsonyabb vízszint idején gyalog bejárhatók a Tisza-tó szárazra került részei. Itt-ott előbukkannak a meder alján rejtőző fatörzsek, amelyeken megpihennek az ártéri erdő madarai, a harkályfélék, a nádasokban megbújó barkós cinegék, a nyílt tájakon pedig réti sasok körözködnek. Mindenhol csend és nyugalom várja a túrázókat, akik a téli természet szépségeivel és békéjével eltelve lelkileg feltöltődve térhetnek vissza a zajos hétköznapihoz.

Ha tartósan hidegre fordul az idő, jégtúrákat is indítanak a befagyott tófenék, öblítőcsatornák,

medermaradványok bejárására. Ám mostantól egy új, Európában is egyedülálló turisztikai szolgáltatás teszi lehetővé, hogy ne kelljen várni a fagyra, időjárásról és talajviszonyokról függetlenül vágassunk neki a Tisza-tó téli felfedezésének. Novemberben csatasorba áll egy kétéltű jármű, mely gumitalpain képes az iszapos tófenéken közlekedni, a mélyebb vizeken pedig átúszni. Igazi kalanddá válik így a téli természettel való ismerkedés, hiszen a kétéltű olyan helyekre is eljut, melyek korábban még gyalog sem voltak megközelíthetők. Feltárnak a látogató előtt

az egykori erdők, fasorok maradványai, a régi természetes vízfolyások, patakok medrei, valamint az állatok nyomaiból az a mozgalmas élet, ami – igaz, többnyire éjszaka – ebben az időszakban is jellemzi a tavat.

A kétéltűtúrák a Tisza-tavi Ökocentrumból és a Tisza Balneum Hotelből indulnak különböző útvonalakon, előzetes bejelentkezéssel, időtartamuk a 30 perctől a 3 óráig terjed. Akad köztük olyan is, melynek során a tó legvadabb részén pálinkás, forralt boros, pogácsás piknikkel vendégelik meg az utasokat. A jármű egyszerre 5-9 személyt képes szállítani, s a program ára alig haladja meg a csónaktúrák árszintjét. **Info: 30/278-7378, nyugatifogado@t-email.hu**

BÉKÉS BRINGA

Békést gyakran Hollandiához hasonlítják, hiszen a városban az arányokat tekintve legalább annyian kerékpároznak, mint a Németalföldön.

Az önkormányzat közel 300 millió forintos beruházással fejleszti a kerékpáros infrastruktúrát, illetve összekapcsolja azt a település sokszínű turisztikai lehetőségeivel. A fejlesztés által kerékpáros pihenőhelyeket alakítanak ki, és információs táblákat is kihelyeznek. A program során többek között kerékpáros útvonalakat összegyűjtő térkép és mobilapplikáció segíti a kirándulókat.

A túrák végén pedig a **Dánfoki Üdülőközpont** várja az aktív kikapcsolódásra vágyókat. [x]

www.bringa.bekes.hu

Mikulástól szilveszterig

Mikulás, Luca-nap, karácsony, szilveszter – rendhagyó alkalmak természetjárásra a Tisza-tónál.

December 7-én ismét ellátogat a Mikulás a Tisza-tóhoz, csak meg kell keresni az ártéri erdőben a Krampusz által hátrahagyott jelek segítségével. Gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt jó móka, forralt borral, meleg teával és sok édes meglepetéssel.

Következő szombaton (14-én) a Luca-napi népszokások felelevenítése teszi szórakoztatóvá az erdei kalandtúrát. Miért tojtak jobban a tyúkok lucázás után. Milyen fából és milyen céllal készült a Luca széke? Miért fontos egy mákkal teli zseb az éjféli misén? – ezekre a kérdésekre is választ kapnak a túra résztvevői.

Karácsony közeledtével, 21-én Télköszöntő ökotúrára és madárkarácsonyra várják a természetbarátokat. A kilátókból megfigyelhetők a tavon táplálkozó gémekek és a pihenőjüket töltő vadludak, s persze a madárefetők sem maradnak üresen.

Az év végén, 28-án is csatlakozhatunk egy kiadós sétához a téli ruhájába öltözött ártéri erdőben, jutalmunk forralt bor és frissen sült kemencés kenyérlángos lesz.

A túrák Tiszafüred-Örvényből, a Szabics kikötő szervezésében indulnak: www.szabicskikoto.hu

20-50% kedvezmény

**Last minute
Utazz Itthon
élmények**

- Belföldi pihenés
- Aktív kikapcsolódás
- Exkluzív jegyek és bérletek

Foglaljon most!
www.lui.hu

Lui, a recepció adja a legjobb ajánlatokat!

Hová menjünk a téli szünetben?

Ahogy az ételnél, a tudománynál és a kultúránál sem mindegy, hogyan találják. A játékos módon közelítő, interaktivitásra épülő múzeumokban és látogatóközpontokban garantáltan nem unatkozik egy gyerek sem.

Fizika, kémia, csillagászat? Jöhet!

Az Átélni, kutatni, játszani szlogennel működő mosonmagyaróvári **Futura Interaktív Természet-tudományi Élményközpont** a múzeumok új generációjának képviselője. A szélerőművek működését például szélkerékteszt segítségével, a fényhez kapcsolódó ismereteket sötétzobában, foszforeszkáló falon keresztül szemlélíteti. A Mini Space World modellvilágában csillagászattal kapcsolatos űreszközök és műholdak irányítják a látogatók figyelmét az ég felé. Az adventi hétvégén kifejezetten a családok számára szerveznek programokat, többféle témában (zene, ajándék, fény, játék), melyekhez kísérletek is kapcsolódnak majd. www.futuramoson.hu

A belépőjegy egy planetáriumi előadás megtekintését is tartalmazza. www.csillagda.net

Csodák közelről

Bárki részese lehet a fizika csodáinak a budapesti **Csodák Palotájában**, ahol több mint 100 kipróbálható játék és interaktív eszköz – szögletes kerekű autó, fakirály, kődkamra, légágyú, vízesés-illúzió, kosárdobás levegővel és társaik – segítségével ismerhetők meg a fizikai jelenségek, törvényszerűségek. Naponta négyszer izgalmas Fizika Show-t is tartanak, amelyhez a nézők közül választják ki a segítőt. www.csopa.hu

A **Mobilis Győr** interaktív kiállítási központ és tudományos játszótér a járművekre és a közlekedésre, tágabb értelemben pedig a mobilitásra koncentrál. Hogyan akadályozza a mozgást a közegellenállás? Hogyan működik a GPS? Hogyan lehet oxigénre és hidrogénre bontani a vizet? – a téli szünetben rendkívüli nyitva tartással üzemelő Mobilisban mindez kiderül. December 7-én Mikulás-délutánra, december 14–15-én szórakoztató tudományos hétvégére várják az érdeklődőket. www.mobilis.gyor.hu

A pécsi Zsolnay Kulturális Negyed **Interaktív Varázstér** névre keresztelt laborjában Tesla-tekerccs, fényterem kínál izgalmakat. Mottójuk szerint a kiállított eszközökhöz nyúlni kötelező! A látványos fizikai kísérleteket felvonultató Varázstér című rendezvényüket általában szombaton és vasárnap délutánonként tartják. A kísérletek során kiderül, mire képes a légnyomás, vagy például mi történne a tárgyakkal, ha hidegebb lenne a Földön, mint a Marson. A téli szünetben három délután lesz Varázstér: december 22-én, 28-án és 29-én. www.zsolnaynegyed.hu

Mesés foglalkozások

A székesfehérvári **Hetedhét Múzeum** a gyermeki lét varázslatos világába kalauzol. A Moskovszky- és a Réber-gyűjtemény megtekintését kicsik és nagyok is élvezni fogják. A látogatást a decemberi vásárnapokon adventi meseházzal lehet megkoronázni, a foglalkozásokon ölelhető kedvencek varrására, ablak- és karácsonyfadíszek, gyertyák készítésére lesz lehetőség, de társasjátékozni és diafilmetűítésre is betérhetünk. www.hetedhetmuzeum.hu

A kecskeméti **Szórakoténusz Játékmúzeum és Műhely** 18 ezer muzeális értékű darabot őriz, egyszerű népi játékokra, mives gyári példányokra, egyedi iparművészeti alkotásokra, könyvekre lehet itt rácsodálkozni. Az intézmény egyik aktuális időszaki kiállításán, február végéig a Magyar Népmesék sorozatból válogatott állóképek láthatók. A december 7-i Aprók Tánca foglalkozás témája a lucázás, 14-én gyertyamártásra hívatnak. www.szorakotenusz.hu

Vizit a stúdióban

Napjainkban már kevés gyerek nő fel televízió nélkül, viszont sok kíváncsi arra, mi is van a színpadok mögött. Az **MTVA Látogatóközpontjában** minden kiderül a stúdiók életéről. Közben még jól ismert mesefigurákkal, Süsüvel, Mazsolával és Tádéval is találkozhatunk. A központ naponta két csoportot fogad előzetes bejelentkezés alapján. <http://mtva.hu/hu/mtva-latogatokoezpont>

Tisza-tavi Ökocentrum

Varázslatos természet

Az állandó és időszaki kiállítások mellett háromdimenziós mozi, játszószoza, kilátótorny is része a **Tisza-tavi Ökocentrumnak**. A legnagyobb látványosság mégis a 735 ezer literes ösztérfogató, édesvízi óriás akvárium. A létesítmény egyszerre vidámpark és állatkert, mellette tájház, halászközpont, hagyományörző baromfiudvar hív időutazásra. Advent első vasárnapján könyvbemutatót tartanak, a következőkben lesz kézműveskedés, karácsonyfadísz-készítés, december 15-én sakkverseny. Szombatonként a moziban 17 órától a gyerekeket, 19 órától a felnőtteket várják. www.tiszataviokocentrum.hu

Az erdőkről és a fákról mesél meleg szívvel a Nyugat-magyarországi Egyetem **Ligneum Látogatóközpontja** Sopronban. Az év ökoturisztikai látogatóközpontja 2013 címet elnyert, háromszintes élményközpont az erdők alkotóelemeit, állatait, a benne zajló ökológiai, gazdálkodási folyamatokat, a fa felhasználásának lehetőségeit mutatja be kreatív, interaktív formában. A Gilisza Hotel című interaktív kiállítás csak december 13-ig látogatható! www.ligneum.hu/ligneum/

P. T.

Pálos emlékhelyek nem csak zarándokoknak

Hétszázöt éves az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend: a pálos. Megalapítója a pilisi remete, Boldog Özséb, aki példaképének az ókorban élt Szent Pált tekintette.

Érdekes országjárásra indulni, felkeresni a rend meglévő építészeti emlékeit.

Sziklatemplom és főkolostor

A budai Sziklatemplomot a Gellért-hegy oldalában nyíló barlangban alakították ki 1931-ben, melybe 1934-től költöztek a pálosok. Télen-nyáron látogatható, kellemes, 20 fok körüli hőmérsékletét a környező meleg vízű forrásoknak köszönhető.

A Szépjuhász név közelében található a szentlőrinci romok. A rend 1308-ban történt elismerése után Lőrinc prior a budait főkolostorrá tette. Nagy Lajos itáliai hadjárata után idehozták Remete Szent Pál porhüvelyét. Az itteni fényes templom és kolostor törökdúlás áldozata lett, ma már csak az alapfalak láthatók.

A főváros egyik legértékesebb barokk egyházi épülete, a 18. században emelt Egyetemi templom is a pálosokhoz köthető. A rend ugyanis a hódoltság után a pesti Kecskeméti kapu mellett kapott telket, ahol 1725–76 között építették fel a Mayerhoffer András által tervezett templomukat.

Pilisből Börzsönybe

A pilisi Klastrompuszta az a hely, ahol Özséb a környék barlangjaiban élő remetékét összegyűjtötte, innen indult a magyar pálos rend sok évszázados gazdag története. 2006 nyaráról ismertető tábla tudatja: a régészeti feltárást követően a terület újra a pálosok tulajdonába került.

A következő állomás Pilisszentlélek. Már az Árpád-házi királyok is felfedezték maguknak a vadban gazdag környéket, kastélyt is építettek a falu fölötti domboldalon. IV. Béla a pilisi pálosoknak adomá-

nyozta az úri lakot, azzal a feltétellel, hogy alakítsák monostorrá. A kolostorom a Pilismarót felé vezető piros turistaúton közelíthető meg.

Átkelve a Dunán, a Börzsönyben Márianosztra vár reánk. A messziről látható barokk templom elődjének építése 1352-re tehető, ekkor emeltetett Nagy Lajos kolostort a falu fölötti tetőre. Melléje épült a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére szentelt gótikus templom. A „szépségéről és gazdagságáról” híres rendház 1535-ben a törökök prédája lett, ám 1729-ben Nagyboldogasszonykor eljött a nagy nap: barokk formában kelt életre az épületegyüttes. A belső berendezés és az oltárok a pálos testvérek keze munkáját dicsérik. II. József rendelete után különváltak az épületek összefonódó története: a klastromot 1858-ban fegyházzá alakítják, szerepét máig megőrizte; a templom életében 1989-ben következett változás, ekkortól újra pálosok gondoskodnak a kegyhelyről.

A Bükk rengetegében Ómassától meredek úton jutunk a szentléleki monostorhoz, melyet a 13. században István nádor alapított. Az egyhájos, sokszögzáródású szentély falmaradványai még ma is megcsodálhatók.

Miskolctól alig 15 kilométerre található Sajólad, itt a működő templomban kereshetjük a pálos múltat. A napjainkban is szemügyre vehető istenháza a középkori szentély helyén épült 1716–21 között, ki-magasló értékét a pálos mesterek által faragott padok adják.

Dunántúli kalandozás

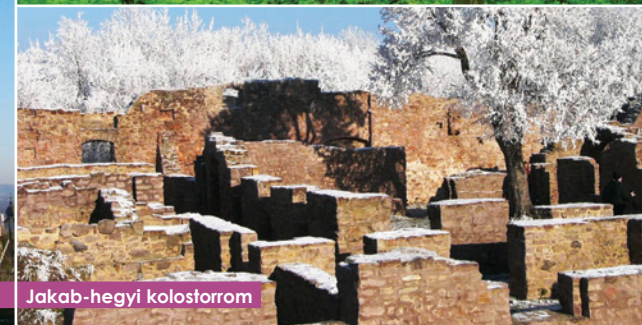
A Gerecse szélén, Zsámbékon a honfoglaló magyarok a kereszttség felvétele után már 1050-ben kőtemp-

Zsámbéki Kőtemplom

Salföldi kolostorom

Jakab-hegyi kolostorom

Klastrompuszta

Márianosztra

Az alapító

A rendalapító Özséb 1200 táján született Esztergomban, pappá szentelése után kanonok lett, ezután minden jövedelmét a szegényekre fordította. 1246-ban lemondott méltóságairól, javait szétesztotta, s a Pilisszántó közelében lévő sziklás rengetegbe vonult. Egy látomás hatására 1256-ban a Szent Kereszt tiszteletére templomot és monostort épített, itt halt meg 1270-ben. A Szentszék 1308-ban hivatalosan is jóváhagyta a Remete Szent Pálról elnevezett rend működését, mely központja Budaszentlőrincre került. A pálosok fénykorának Mátyás királysága számított, majd a török hódoltság viszontagságai és II. József feloszlató rendelete után csak 1934-ben sikerült újra hazatelepülniük.

lomot magasítottak. Bővítésére III. Béla uralkodása idején került sor, ekkor épült a késő román - kora gótikus háromhajós bazilika. Mátyás király 1467-ben mezővárosi rangra emelte a települést, s a pálosoké lett az ősi templom. Sorsát az 1763-as pusztító erejű földrengés pecsételte meg. A viszontagságok ellenére jelentős művészettörténeti emlékünk.

Nagyvázsonyban Kinizsi Pál 1480 táján Szent Mihály tiszteletére emeltetett klastromot a pálosoknak. Négy kilométert kell baktatni a tálodi rendház maradványaihoz, melyet a vidéket uraló Rátót nemzetség építtetett a 13. században. A romok közelében fel-lelhető Kinizsi-forrás 100 négyzetméteres, hétszögletű medencéjének fala pálos szerzetesek munkája.

A Balaton-felvidéken Salföldre térhetünk be, ahol hatalmas fák között rejtőzködik az 1200-as évek közepén épült pálos kolostor maradványa.

A mecseki Jakab-hegyen az egykori kolostor romjai emlékeztetnek Bertalan pécsi püspökre, aki 1225-ben gyűjtötte maga köré a megbúvó remeteket. Pécssett ma is található pálos emlékhely a Mecsek oldalában: az 1937-es templom a hazai modern építészet egyik legszebb alkotása.

A nyugati határszélen, Sopronbánfalva kis templomát 1454-ben egy pálos remete gondozta, majd rendtársai is megtelepedtek. Az itteni Fekete Madonnakegykép már a 16. században a pálosok tulajdona volt, valószínűleg a czestochowai relikvia legkorábbi hazai másolata. Egykori kolostoruk legújabb formájában mint elvonulási központ és szálláshely szolgálja a modern „remeteket”, akik alkalmanként hátra akarják hagyni a világ zaját.

Polgár Zoltán

Több mint csipke

A halasi csipke világhírű, de jártak-e már a szülőházában, Kiskunhalason? Ha még nem, ideje pótolni, mert az alföldi kisváros folyamatosan épül-szépül.

Kecskemét, Cegléd, Szeged egyaránt alig egy órányi távolságra van kocsival, de busszal és vonattal szintén kiváló a közlekedés Kiskunhalasra. A városképzés részeként hamarosan sor kerül a szecessziós stílusú városháza részleges rekonstrukciójára is, ahol rövidesen Tourinform iroda nyílik.

A halasin kívül a világon csupán három helyen vannak (és nem vernek!) hasonló csipkét. A több mint százéves Csipkeházban jó szívvel, kedves szóval fogadnak mindenkit, aki érdeklődik az idén 111 éves különleges kézimunka múltja és jelene iránt. Markovits Mária dolgozta ki a csipkevarrás halasi technikáját, és számos motívumot is tervezett. Azóta a motívumkincs gazdagodott, a csipkeremekművek pedig uralkodók, államelőzők protokollajándékaként is öregbíftik hírnevüket. www.halasicsipke.hu

A város évszázadokon át volt a régió lovaséletének központja. A hajdani katonai lovasközpont mai utódjában, a történelmi uniformisokba öltözött huszárok és a lovas sportolók felvonulásában, gyakorlásában is sokan szeretnek gyönyörködni.

Szánjunk időt a halasi gyógyvíz kipróbálására is. A központban, a kórház szomszédságában található a gyógyfürdő és a kétszillagos kemping. A sportolni vágyókat úszómedencék, a gyógykúrára, rekreációra érkezőket termálmedencék várják fedett és szabadtéren egyaránt. www.halasthermal.hu

Szállást a Csipke Hotelben, továbbá néhány kisebb panzióban, fogadóban és lovastanyán foglalhatunk. A 150 éves fennállását ünneplő Sóstó csárda és motel vezetőinek jó szokása, hogy nemcsak torkos csütörtököt, de torkos szerdát és torkos pénteket is tartanak, ráadásul minden hónapban egyszer. Ilyenkor fél áron kóstolhatjuk meg a halféléket, a helyi specialitásokat vagy éppen a magyar konyha hagyományos fogásait. Nyugodtan érkezhetünk családdal, mert a gyerekeknek is számos programot szerveznek.

Ahogy a csárda történetébe belelapozunk, ráébredünk arra, hogy elődeink is tudták, mi jó. A 19. század közepén Kollmann István tulajdonos a vendéglő mellett kialakított egy nyári étkezőt és tánchelyiséget, valamint kádfürdőt, amelyekbe üstben melegítették a Sóstó gyógyvizét. Ilyen volt egy másfélszáz évvel ezelőtti wellnessközpont...

Elek Lenke

Tipp:

Ezt is látni kell!

Thorma János Múzeum, Sáfrik-féle szélmalom, Tájház, Zsinagóga, Csillagvizsgáló
www.turizmus.kiskunhalas.hu

Fotók: László Gyula

Alma a fa alatt

Akár az egészen tavaszig kitarító családi almakészlet beszerezhető a IV. Szentmiklósi Téli Fesztivál – Dánszentmiklósi Almás Étek Főzőversenyén. Mialatt a csapatok főznek, a Templom téren körülnézhetünk a karácsonyi vásárbán, szurkolhatunk a favágóversenyen, vagy végigkóstolhatjuk a válogatott finomságokat a „szerencselángostól” az „örömpörköltig”. A színpadon zenekarok, énekesek, néptáncgyűttesek váltják egymást.
December 7., www.danszentmiklos.hu

Zempléni disznótoros

Vidám népi muzsikától lesz hangos Mikóháza történelmi pincésora december első hétfőjén. A III. Zempléni Disznótoros és Adventi Vásár eseményei a fogópálinka kitöltésével kezdődnek, amit látványdisznóvágás és vadkolbásztöltő verseny követ. A kóstolójegyeket velős tojásra, orjalevesre, vagy éppen toroskáposztára válthatják az éhes látogatók. A természetes alapanyagokból készült vásári termékek – például kézzel készített szappanok, dísz tárgyak – egyedi ajándékai lehetnek a közelgő karácsonynak.
December 7., www.mikohaza.hu

Hurka, kolbász, pálinka

A IV. Karcagi Szent Miklós-napi Disznótoros- és Házipálinka-versenyen bárki bebizonyíthatja, hogy ő készíti a legfinomabb hurkát, kolbászt és pálinkát, a kóstolni vágyók pedig ízvesztéssel telíthetik meg a hasukat. A versenyre benevező csapatok az eszem-iszomnak helyet adó Városi Sportcsarnokban vágják le és dolgozzák fel a malacokat, így a látogatók akár egy-két fogást is elleshetnek.
December 14., www.karcag.hu

Feltöltődés
a természet
erejével

Téli wellness pihenés Hévízen

Pihenjen a Danubius Health Spa Resort Aqua**** szállodában, ahol 3 éjszaka áráért 4-et kap. Merüljön el a selymes termálvizben és engedjen a kényeztetésnek!

4 éjszaka szállás all inclusive ellátással
52 500 Ft-tól / fő.

Telefon: 06 83 889 401
E-mail: aqua.reservation@danubiushotels.com

danubiushotels.hu/aqua

Egri borok mustrája

A termelők és a fogyasztók találkozási pontja nagyon fontos a borok megismerésében és a kulturált borkóstolás elterjesztésében. Ezt vállalta Gál Tibor borász, akinek ötlete alapján tizenkettedik alkalommal rendezik meg az Egri Borszalont a Hotel Eger & Park konferenciatermében. Az évről évre színesebb programokkal kísért eseményen az egri borvidék jelentősebb borásza személyesen kóstoltatják büszkeségeiket.

December 29., www.egrihegykozseg.hu

Egy édeni hely

Kaposvár a legjobb hazai akadálymentes turisztikai célpont, az EDEN projekt idei magyar nyertese. Az erről szóló, Kiváló Európai Desztinációknak járó elismerést a város önkormányzata novemberben vette át Brüsszelben.

Elég csak végigsétálni a város fő utcáin, terein, és mi, egészségesek is megtapasztaljuk: a szökőkutak és a körbejárható, megtapintható szobrok a patinás 19. századi épületek ölelésében olyan atmoszférát teremtenek, hogy száz százalékosan élvezhetők a segítséggel és fogyatékkal élők számára is. Az autósforgalomtól elzárt belváros nyugodt sétakörnyezetet kínál, a gyalogos átkelőhelyek akadálymentesítettek, fény- és hangjelzéssel, valamint vezetőségével is segítik az áthaladást a város fákkal gazdagon beültetett utcái, szecessziós épületei felé.

A városi Tourinform-iroda – amely természetesen teljesen akadálymentes – 2009 óta törekszik bevonni a turizmusba a segítséggel és fogyatékkal élőket. A szokásos kiadványokon túl a vakok és gyengénlátók Braille-írással prospektust és dombornyomással tapintható térképet is kapnak, speciális információkat nyújtó audio-guide segíti a tájékozódást és az önálló „városnézést”. A siketeket és hallássérülteket pedig egy jelölős, felírt turisztikai kisfilm tájékoztatja a város nevezetességeiről.

De Kaposvár tárt karokkal várja az időseket és a babakocsival közlekedőket is akadálymentes kulturális intézményeivel, múzeumaival, a városi fürdővel vagy a strand teljes területével.

A sokarcú város évszakonként más-más csomagajánlattal kedveskedik a látogatóknak. A tavaszi

program a májusi Festők Városa Hangulaffesztiválhoz kapcsolódik. Nyáron a Kaposfest komolyzenei ünnepje jelent igazi kuriózumot, ősszel többek között a Mézfesztivál csalogatja a turistákat, télen pedig a Dorottyanaphoz kötődő farsangi felvonulás és télüzés adja az apropót a látogatáshoz.

Az akadálymentesítés persze nem állt meg a város határainál, a Kaposvárt körülölelő Zselic erdősége és falvai számos olyan attrakciót rejtenek, amelyek a fogyatékkal élők számára is egyedülállóak. Komplet kalandpark, kerekés székes felvonóval rendelkező csúszdapark, simogatható szarvasok várják a látogatókat. Több szálláshely kínál akadálymentesített szobákat, akár a zselici rengeteg közepén is, ahol az éjszakai csillagnéző túrra induló látássérült számára tapintható csillagtérképekkel szolgálnak a túravezetők.

Tourinform-Kaposvár

7400 Kaposvár, Fő u. 8.

Tel.: 82/512-921

E-mail: kaposvar@tourinform.hu

Weboldal: www.tourinformkaposvar.hu,
www.jartalmaritt.hu